

Tervetuloa VarMa-hankkeen aloituswebinaariin

Aloitamme 14.00

Webinaari tallennetaan

Mikäli et ole ilmoittautunut webinaariin, niin voit vielä tehdä sen alla olevasta linkistä. Lähetämme webinaarin esitykset ilmoittautuneille. Laitamme linkin myös keskusteluun, josta pääsee suoraan ilmoittautumissivulle.

<https://forms.cloud.microsoft/Pages/ResponsePage.aspx?id=5kRM8G7JL0i6WpTd2QMmDovxtfTBF4BLjuoTE0pdGupUN0FHMDIXSUVBu0ISWVNNMUxVSURLWkUVC4u>

Ulla Kallio, Leader Ravakka

27.1.2026

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

**I samma båt
samassa veneessä**

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumppanit

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Aloitusswebinaarin ohjelma

- Varaudumme Älykkäästi maaseudulla **hankkeen esittely**
- Leader-ryhmien **hanketyöntekijöiden** ja hankkeiden esittely
- **Kylävara – konsepti ja Kylävarahanke**, Ritva Pihlaja
- **Kylien kokemuksia Keski-Suomesta:** Ylä-Muuratjärven kylän kylätalon Valmiuskeskushanke ja Korpilahden Pohjoisten kylien varautumisesta Helena Mieskolainen Puheenjohtaja ja Ina-Maria Mieskolainen sihteeri.
- **Maakunnallisten kylien puheenvuorot**
 - Varsinais-Suomi Tauno Linkoranta
 - Satakunta Hanna Ruohola
 - Uusimaa Anu Nilsson
- **Materiaalien ja hyvien käytäntöjen** esittely sekä jatkostepit

Euroopan unionin
osarahoittama

Ulla Kallio, Leader Ravakka

27.1.2026

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

I samma båt
samassa veneessä

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumppanit

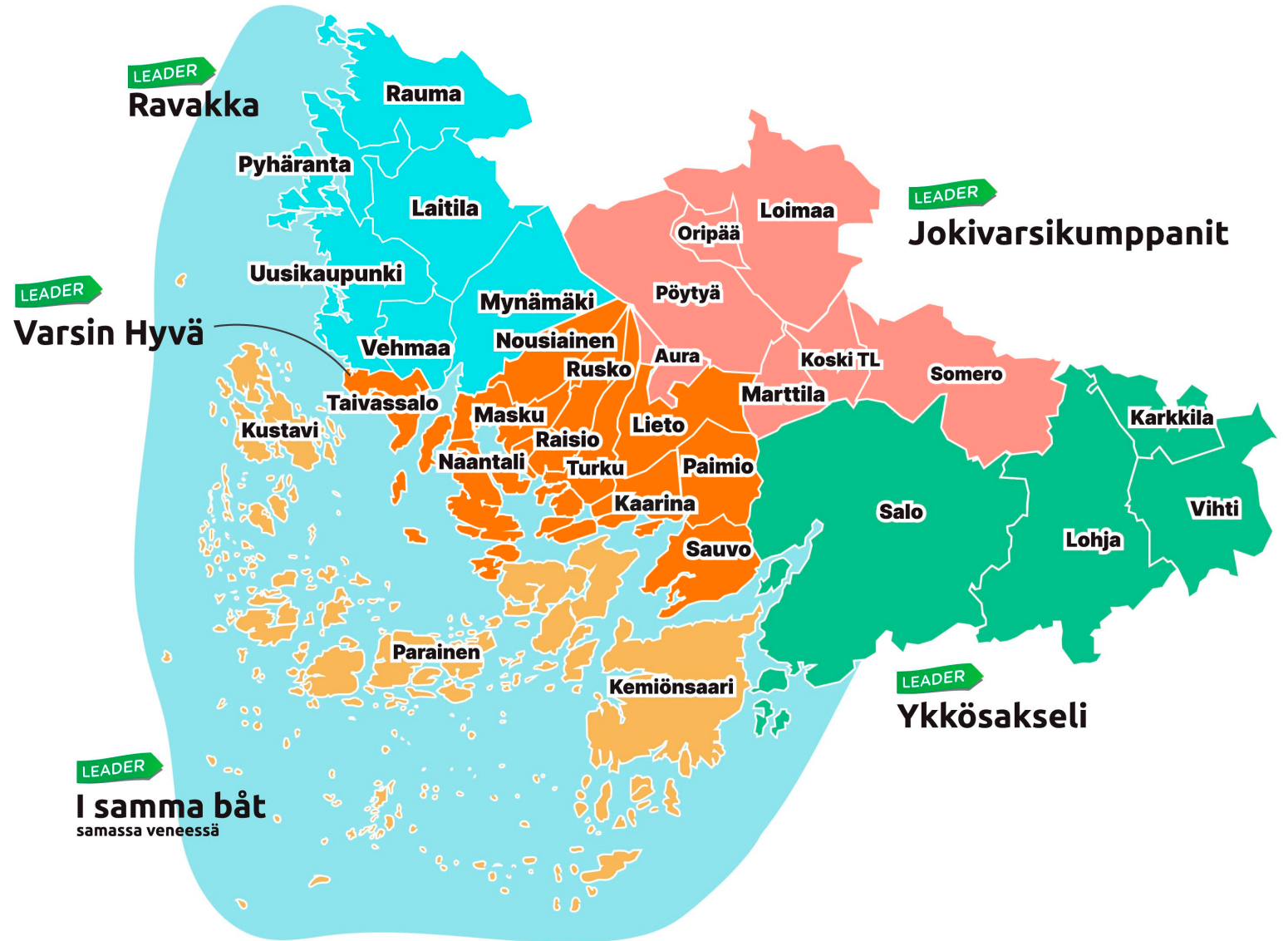

Toiminta-alue:

Koko Varsinais-Suomen maaseutualue, sekä Leader Ravakan toiminta-alue Satakunnasta ja Ykkösakselin toiminta-alue Uudeltamaalta.

**Leader on toimintaa,
neuvontaa ja rahoitusta**

Kohderyhmät:

kylät (myös asuinalueet ja yhdistykset),
maaseutualueiden asukkaat ja kunnat sekä
organisaatiot, jotka ovat tekemisissä
varautumisen kanssa.

Toteutusaika: n.18 kuukautta.

Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Uudenmaan
Elinvoimakeskusten (ent. ELY-keskusten) EU:n
maaseuturahastosta rahoittama Älykäs kylä –hanke.
Kokonaiskustannusarvio 320 704 €, josta
EU 137 903 €, valtio 150 731 € ja alueen Leader-
ryhmien osuus 32 070 €.

Tavoitteet

- 1) Parantaa kylien ja asuinalueiden tietoisuutta ja valmiuksia toimia erilaisissa häiriö-, kriisi-, onnettomuus- ja poikkeustilanteissa.
- 2) Lisätä kylien ja kuntien tiedonkulkua ja yhteistyötä maaseudun paikallisyhteisöjen varautumisen ja turvallisuuden vahvistamiseksi.
- 3) Jalkauttaa Suomen kylien Kylävarakonseptia ja auttaa kyliä mahdollisissa hankinnoissa ja tukihakemuksissa

Tulokset:

Kuntakohtaisia kylien varautumissuunnitelmia

Mihin kylillä varaudutaan?

normaaliolot

- ✓ naapuriapu ja huolenpito haavoittuvassa asemassa olevista kyläläisistä
- ✓ yksinäisyys

Myös aivan ”tavallinen” kylätoiminta ja ihmisten toiminta yhdessä vahvistaa

- ✓ yhteisöllisyyttä
- ✓ osallisuutta
- ✓ luottamusta
- ✓ yhteisöllistä resilienssiä
- ✓ henkistä kriisinkestävyyttä

”pehmeä” turvallisuus

VarMa hankkeessa keskitytään normaali-oloihin ja lyhytkestoiisiin kriiseihin

lyhytkestoinen häiriö tai kriisi

- ✓ myrskytuhojen raivaus
- ✓ sähkökatko
- ✓ vesihuollon häiriö
- ✓ liikenneonnettomuus
- ✓ tulipalo
- ✓ kadonneen henkilön etsintä
- ✓ haavoittuvassa asemassa olevien kyläläisten tilanteen tsekkaaminen esim. myrskyn jälkeen
- ✓ kännykät eivät toimi, nettiyhteydet ovat nurin

pidempiaikainen häiriö tai kriisi

- ✓ pitkäaikainen sähkökatko tai häiriö vesihuollossa
- ✓ laaja maastopalo, evakuoinnit mahdollisia
- ✓ perhe menettää kodin tulipalossa
- ✓ vakava ympäristövahinko
- ✓ vakava epidemia tai pandemia
- ✓ haasteita päivittäistavarahuollossa
- ✓ kännykät eivät toimi, nettiyhteydet ovat nurin

poikkeusolot

- ✓ sotilaallinen uhka tai hyökkäys
- ✓ valtiojohdon julistama poikkeustila, valmiuslaki
- ✓ väestön siirtymistä ja evakointeja: osalta alueita siirrytään pois, osa alueista vastaanottaa väestöä
- ✓ väestönsuojelu ja huoltovarmuus harvaan asutuilla alueilla

”kova” turvallisuus

Suomen Kylät
Finlands Byar

Liikenneonnettomuus

Kiinteistön tulipalo

Laaja maastopalo

Häiriö sähkönjakelussa

Häiriö vesihuollossa

Häiriö viestintäverkoissa

Häiriö elintarvikehuollossa

Ympäristövahinko

Säteilyonnettomuus

Laajat myrskytuhot

Vakava
epidemia/pandemia

Kadonneen henkilön
etsintä

Huolenpito
ikäntyneistä/yksin
asuvista

Yksittäisen
kyläläisen/perheen
vakava kriisi

Laajamittainen
maahantulo

Sotilaallinen kriisi

Muu, mikä?

Työpaketti I

Kartoitus, verkostojen luominen ja tiedon tuottaminen

- Hankkeen yhteinen aloitusseminaari (striimaus).
- Aloitustilaisuudet, jotka järjestetään kunkin alueen tarpeiden mukaan, joko alue- ja/tai kuntakohtaisesti.
- Tiedotus laajasti hankkeesta kylille, omakotiyhdistyksille, yhteisöille ja yhdistyksille,
- Kartoitetaan lähtötilanne: mitä kunnissa ja yhdistyksissä on tehty, olemassa olevat paikallistason rakenteet, tunnistetaan tarpeet.
- Toteutetaan kyläturvallisuuskeskustelut tai kyläturvallisuuskyselyt kuntakohtaisesti.
- Valmistellaan kuntakohtaisten yhteistyöverkostojen syntymistä
- Jaetaan kumppanien hyviä käytänteitä, materiaaleja ja tietoa paikallisista koulutuksista.
- Koordinaatio, verkostoituminen ja tiedonvälitys hankealueen sisällä, sekä sen ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Työpaketti II

Kylien ja yhteisöjen älykkään varautumisen suunnittelu

- Yhteinen seminaari: ensimmäisen vaiheen tulosten analyysi ja suunnitelmien valmistelu.
- Selkeytetään kylien ja muiden paikallistoimijoiden rooleja, vastuita, viestintää ja tiedonkulkua häiriötilanteissa.
- Käynnistetään työ kuntakohtaisten kylien ja yhteisöjen älykkään varautumisen suunnitelmien laatimiseksi. Tehdään kyläkohtaisia toimintasuunnitelmia ja investointisuunnitelmia.
- Aktivoidaan kylien ja yhteisöjen toimijoita omaan varautumistoimintaan (investoinnit, sisäinen tiedonkulku).
- Jaetaan kumppanien hyviä käytänteitä, materiaaleja ja tietoa paikallisista koulutuksista.
- Koordinaatio, verkostoituminen ja tiedonvälitys hankealueen sisällä, sekä sen ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Työpaketti III

Älykkään varautumisen suunnitelmien käyttöönotto

- Laaditaan kunta-/aluekohtaiset älykäs kylä -suunnitelmat maaseutualueiden yhteisöjen varautumisesta kunkin kunnan tilanteen ja tarpeiden mukaan. Suunnitelmien tärkein tavoite on yhteistyön ja tiedonkulun varmistamien kuntien ja kylien kesken.
- Tuodaan toimijoiden käyttöön työkaluja ja toimintatapoja, joilla vahvistetaan verkostoitumista ja tiedonkulkua. Koordinaatio, verkostoituminen ja tiedonvälitys hankealueen sisällä, sekä sen ulkopuolisten toimijoiden kanssa.
- Kannustetaan ja ohjataan paikallistoimijoita hankkeen jälkeiseen toimintaan ja/tai hankkeisiin, jotka voivat olla esim. varautumista edistäviä investointeja, koulutustoimintaa yms.
- Tuotetaan kunta-/aluekohtaisesti ja yhteistyössä kuntien ja kylien kesken materiaaleja kylien varautumiseen.
- Toteutetaan alue- tai kuntakohtaisia kylien ja asuinalueiden varautumisen seminaareja
- Hankkeen yhteinen päätösseminaari, jossa esitellään syntyneet varautumisen Älykäs kylä -suunnitelmat.

Tulokset

- 20-31 kunta-/aluekohtaista Älykäs kylä -suunnitelmaa maaseutualueiden kylien ja asuinalueiden varautumisesta Roolit ja tiedonkulku ovat selkiytyneet kunnissa ja kylissä häiriötilanteiden varalta.
- Hyviä käytäntöjä, esimerkkitaupauksia ja materiaaleja on kerätty, tuotettu ja levitetty kuntiin ja kyliin.
- Kuntien, kylien, yhteisöjen ja asukkaiden tietoisuus ja tieto maaseutuyhteisöjen varautumisesta ja sen mahdollisuuksista on lisääntynyt.
- Kylien varautumisen työkaluja on suunniteltu ja mahdollisesti toimintatapoja on otettu käyttöön.
- Yhteisiä koko hankealueen seminaareja on järjestetty 1-3 kpl.
- Alueellisia seminaareja ja muita tilaisuuksia on järjestetty 25-55 kpl.
- Kyläkohtaisia tilaisuuksia tarvittaessa.
- Yhteistyö ja verkostoituminen on lisääntynyt toimijoiden kesken.
- Tuloksista on hyötynyt 31 kuntaa, 415 kylää ja 307 700 asukasta.

Menti-kysymyksiä vastattavana

Menkää puhelimella tai selaimella osoitteeseen www.menti.com

Näppäilkää koodi 38204418

Siellä on kysymyksiä, joihin toivomme teidän vastaavan oman alueen tai taustatahon näkökulmasta.

Ulla Kallio, Leader Ravakka

27.1.2026

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

I samma båt
samassa veneessä

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumppanit

Euroopan unionin
osarahoittama

Hanketta toteuttavat Leader-ryhmät ja työntekijät esittäytyvät

Leader Ykkösakseli

Ykkösakseli toteuttaa VarMa-hanketta omalla toiminta-alueellaan **Salossa, Lohjalla, Karkkilassa ja Vihdissä.**

Tällä alueella ollaan **työpaketti I** -kohdassa ja ensimmäisenä konkreettisenä tekona lähdetään kartoittamaan mukaan lähteviä kyliä, yhdistyksiä ja kuntia.

Suunnitteilla on myös Salon alueella järjestettävä varautumistilaisuus yhdessä Perniön VPK:n kanssa.

Salli Aaltonen

puh. 050 558 7435

salli.aaltonen@ykkosakseli.fi

www.ykkosakseli.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

**I samma båt
samassa veneessä**

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumppanit

Leader Varsin Hyvä

Varsin Hyvä on mukana kehittämässä maaseudun turvallisuutta ja varautumista osana laajempaa Älykäs kylä -hankealuekokonaisuutta. Sen toiminta-alueeseen kuuluvat: Lieto, Masku, Nousiainen, Paimio, Rusko, Sauvo ja Taivassalo.

Alue yhdistää Turun seudun välittömässä läheisyydessä olevia kasvukuntia sekä perinteisempää maaseutua ja rannikkoalueita. Keskiössä on sääilmiöihin (myrskyt, sähkökatkot) ja arjen häiriöihin varautuminen kylätalojen ja paikallisverkostojen avulla.

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

I samma båt
samassa veneessä

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumppanit

Leader I Samma Båt Samassa Veneessä

Leader I Samma Båt – Samassa veneessä on yksi VarMa-hankkeen toteuttajista. Ryhmän toiminta-alue kattaa Varsinais-Suomen saariston, johon kuuluvat Parainen, Kustavi ja Kemiönsaari.

Tavoitteena on kehittää elinvoimaista ja turvallista saaristoa tukemalla paikallisia hankkeita, yrityksiä ja yhdistyksiä. VarMa-hankkeessa ryhmä keskittyy erityisesti saaristoalueen resilienssin vahvistamiseen ja varautumiseen, huomioiden alueen erityispiirteet kuten vesiliikenteen merkityksen, pitkät välimatkat ja kaksikielisyyden.

LEADER

I samma båt
samassa veneessä

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

I samma båt
samassa veneessä

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumpanit

Leader Varsin Hyvä ja Leader I Samma Båt Samassa Veneessä

Projektipäällikkönä näissä kahdessa Leader-ryhmässä työskentelee Johanna Varjonen.

Hän jakaa työaikansa näiden kahden ryhmän kesken.

Molemmilla alueilla on meneillään alkukartoitus ja torstaina 28.1.2026 15.00-16.00 pidetään ruotsinkielinen hanketreffi Teamsin välityksellä.

Johanna Varjonen

projektipäällikkö * projektledare

Varsin Hyvä ry * I samma båt rf- Samassa veneessä ry

Väisäläntie 20, 21500 Piikkiö * Strandvägen 30 / Rantatie 30,
21600 Pargas / Parainen

tel.nr / puh.nr +358413297138

www.varsinhyva.fi * www.sameboat.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Varsinais-Suomen Jokivarsikumppanit

Jokivarsikumppanit toimii seitsemän kunnan alueella Loimaa, Pöytyä, Oripää, Aura, Marttila, Koski TL ja Somero.

Alueella on käynnissä/käynnistymässä varautumiseen liittyviä hankkeita:

- Turvalliset kylät Oripäässä
- Salon Seudun Turvaverkko – varautumisen suunnittelu kunnissa(Salo, Somero, Koski TL ja Marttila)
- Loimaa- älykkäät kylät
- Pöytyän älykkäät kylät –hanke

Seija Jylhä

p. +358 44 0640640

seija.jylha@jokivarsi.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader Ravakka on hankkeen vastuullinen päätoteuttaja

LEADER
Ravakka

Olemme aloittaneet keskustelut kuntien kanssa ja sopineet muutamien kylien kanssa suunnitelmien teosta.

Seuraavaksi jatketaan kylien kanssa ja Ravakan alueen ensimmäinen webinaari pidetään ti 3.3.2026 klo 14:00

Tiina Saaresranta

+35844 7929005

tiina.saaresranta@ravakka.fi

Ulla Kallio

+35844 0344345

ulla.kallio@ravakka.fi

LEADER

Ravakka

LEADER

Varsin Hyvä

LEADER

**I samma båt
samassa veneessä**

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

Jokivarsikumppanit

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

1.10.2024-
30.9.2026

Kylävara paikallisen varautumisen perustana

VarMa-hankkeen
aloituswebinaari
27.1.2026

Suomen Kylät
Finlands Byar

Materiaaleja ja esimerkkejä kylien ja yhteisöjen varautumiseen

Ulla Kallio
Leader Ravakka

Materiaaleja ja esimerkkejä kylien ja yhteisöjen varautumiseen

Ulla Kallio, Leader Ravakka
27.1.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER Ravakka
LEADER Varsin Hyvä
LEADER I samma båt
samassa veneessä
LEADER Ykkösakseli
LEADER Jokivarsikumppanit

Sivustoja

Suomen Kylät ry:n ja Keski-Suomen Kylät ry:n ylläpitämä **Kylämme.fi**:
[Kyläturvallisuus - Kylämme.fi](#)

Suomen pelastusalan keskusjärjestön (SPEK) [Kylän](#)
[turvallisuussuunnittelu – SPEK](#)

Suomen kylät ry:n **Kylävara-hanke**: [Kylävara paikallisen varautumisen](#)
[perustana - Suomen Kylät](#)

Kylille.net on **Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien** yhteinen kyläsivusto,
<https://www.kylille.net/kylille-hankkeet/materiaalipankki-kylille/>

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER Ravakka
LEADER Varsin Hyvä
LEADER I samma båt
samassa veneessä
LEADER Ykkösakseli
LEADER Jokivarsikumppanit

Malleja, lomakkeita

Kyläturvallisuussuunnittelun vaiheet -kaavio:

[https://www.kylamme.fi/assets/uploads/2023/05/kylaturvallisuusuunnittelun-vaiheet_kuvaus.pdf](https://www.kylamme.fi/assets/uploads/2023/05/kylaturvallisuu<u>s</u>uunnittelun-vaiheet_kuvaus.pdf)

Turvallisempi kylätalo / toimitila tarkastuslista:

[Tarkastuslista_kylätalot ja osaston tilat.pdf](#)

Kylän turvallisuussuunnitelma –pohja: Kylän turvallisuussuunnitelma

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Kylätapahtuman turvallisuuden tarkistuslista:

Kylätapahtuman turvallisuuden tarkistuslista

Malleja, lomakkeita

Varautusmisvinkkikortit kyläyhteisöille sää- tai ilmastoriskeihin:

<https://www.kylamme.fi/assets/uploads/2024/01/varautumisvinkkikortit-kylayhteisoille.pdf>

Paikkatietolomakepohja:

https://rednet.punainenristi.fi/sites/rednet.mearra.com/files/tiedosolataukset/Koordinaatti%20pohja_A4_fin_väri.pdf

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER Ravakka
LEADER Varsin Hyvä
LEADER I samma båt
samassa veneessä
LEADER Ykkösakseli
LEADER Jokivarsikumppanit

Oppaita, taustamateriaaleja

Turvallinen kylä -opas: kylätoimijoiden turvallisuustyön ja kyläläisten omatoimisen varautumisen tueksi. [Turvallinen kylä - opas kylien turvallisuustyöhön](#) (SPEK 2023)

Turvalliset ja elinvoimaiset kylät: Opas kyläturvallisuuteen
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/fac096b0-7a63-4fc4-a8be-b776d7e721b8/content> (Sisäministeriö 2014)

Sää- ja ilmastoriskeihin varautumisopas
[Sää- ja ilmastoriskeihin varautumisopas](#) (LAB Ammattikorkeakoulu 2023)

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER Ravakka
LEADER Varsin Hyvä
LEADER I samma båt
samassa veneessä
LEADER Ykkösakseli
LEADER Jokivarsikumppanit

Kylien varautumissuunnitelmia

Soinilansalmen kylän turvallisuussuunnitelma:

<https://www.kylamme.fi/kylat/leppavirta/soinilansalmi-2/?site=village-turvallisuus>

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KIITOS OSALLISTUJILLE

Hankkeen **ajankohtaiset** tiedot löytyvät Maaseutuverkoston Hankerekisteristä:

<https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/varaudumme-alykkaasti-maaseudulla-smart-beredskap-pa-landsbygden/>

Tai Leader-ryhmien omilta nettisivuilta löytyy myös ajankohtaisia tietoja:

www.ravakka.fi

www.varsinhyva.fi

www.ykkosakseli.fi

www.sameboat.fi

www.jokivarsi.fi

Webinaarin **tallenne** tulee Ravakan YouTube kanavalle ja on siellä näkyvissä 2 viikkoa.

<https://www.youtube.com/@leaderravakka>

Euroopan unionin
osarahoittama

